

III.1.1

**PREDVIDENA MAKROEKONOMSKA
IZHODIŠČA, NA KATERIH JE TEMELJIL
SPREJETI PRORAČUN REPUBLIKE
SLOVENIJE ZA LETO 2021, IN NJIHOVA
REALIZACIJA MED LETOM**

Makroekonomska izhodišča

Makroekonomsko okolje je bilo v letu 2021 v primerjavi z UMAR-jevo Jesensko napovedjo gospodarskih gibanj 2020 za leto 2021, ki je bila objavljena 24. 9. 2020 in je predstavljala podlago za proračunske dokumente, v večini makroekonomskih kazalcev boljše od pričakovanega (Tabela 1). Bruto domači proizvod se je realno povečal za 8,1 %, kar je za 3 o. t. boljše od UMAR-jeve Jesenske napovedi 2020, predkrizno raven iz zadnjega četrletja 2019 pa je presegel v tretjem četrletju 2021. Visoka gospodarska rastje bila posledica obsežnih ukrepov za blažitev posledic epidemije, ki so se sprejemali tekom celega leta, ter dobrega prilagajanja slovenskega gospodarstva in prebivalstva na spremenjene razmere. To se je odrazilo zlasti v višji zasebni potrošnji, kljub vplivom izrazito poslabšanih epidemičnih razmer ob koncu leta 2021 in v višjem izvozu, kljub temu, da so bile v blagovni menjavi prisotne motnje v dobavnih verigah. Realna rast izvoza proizvodov in storitev je bila tako od Jesenske napovedi 2020 višja za 3,9 o. t. in realna rast uvoza proizvodov in storitev za 7,8 o. t. Na višjo gospodarsko rast od predvidene je vplivala tudi višja realna rast državne potrošnje od napovedane (za 2,9 o. t.), kar je izhajalo iz višjih izdatkov za obvladovanje epidemije. Težave pri dobavi materialov in naraščajoče cene so omejevale tudi gradbeništvo, vendar so na drugi strani povečano investicijsko aktivnost zaznamovale investicije v osnovna sredstva. Povprečna letna rast cen je bila za 0,3 o. t. višja od predvidene v Jesenski napovedi 2020, k čemur so največ prispevale višje cene energentov od predpostavljenih.

Na trgu dela je bilo prav tako mogoče zaznati ugodna gibanja. Dejanska rast zaposlenosti po nacionalnih računih v letu 2021 je bila višja od napovedane jeseni 2020 (za 1,1 o. t.), nižja je bila stopnja registrirane brezposelnosti (za 1,9 o. t.), zabeleženo je bilo manjše povprečno število registriranih brezposelnih za 1860 oseb in realna rast povprečne bruto plače na zaposlenega je bila za 4,8 o. t. višja od napovedi.

Tabela 1: Makroekonomski kazalci za leto 2021

Makroekonomski kazalci	Napoved 2021	Realizacija 2021
Bruto domači proizvod v tisoč EUR (tekoče cene)	48.818.100	52.020.200
- nominalna rast BDP	6,7	10,9
- realna rast BDP	5,1	8,1
- deflator BDP, indeks	101,5	102,6
Realna rast izvoza proizvodov in storitev	9,3	13,2
Realna rast uvoza proizvodov in storitev	9,6	17,4
Nominalna rast izvoza blaga in storitev	10,2	18,9
Nominalna rast uvoza blaga in storitev	10,6	26,3
Rast zaposlenosti po nacionalnih računih	0,3	1,4
Rast števila zaposlenih (prejemnikov plač)	0,3	1,2
Število registriranih brezposelnih (povprečje leta, v tisoč.)	92,9	74,3
Stopnja registrirane brezposelnosti (v %)	9,5	7,6
Stopnja brezposelnosti po ILO (v %)	5,4	4,8
Realna rast povprečne bruto plače na zaposlenega	-0,7	4,1
Nominalna rast mase plač (prilagojena prispevna osnova)	1,6	n.p.*
Nominalna rast zasebne potrošnje	6,4	15,9
Nominalna rast državne potrošnje	2,4	8,9
Nominalna rast investicij v osnovna sredstva	12,7	18,3
Povprečna letna rast cen (I.-XII. tekoč. leta / I.-XII. preteklega leta)	1,6	1,9

Vir: UMAR_Jesenska napoved 2020 (upoštevana pri pripravi spremembe proračuna RS za leto 2021), SURS. *podatek še ni objavljen.